

Planinski VESTNIK.

2
2020

3,90 €

Grega Lačen
(1976–2020)

Z NAMI NA POT

Nad dolino Maltatal

125 let
Planinskega
vestnika

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

VODNIK RAZŠIRJENA SLOVENSKA PLANINSKA POT, Gorazd Gorišek

Slovenska planinska pot, najstarejša slovenska vezna pot, je bila leta 1966 razširjena z dodatnimi cilji.

Predstavljenih je 44 ciljev Razširjene Slovenske planinske poti. V primerjavi z avtorjevim vodnikom iz leta 2014 so zgoščenim, natančnim in sistematičnim opisom pri vsaki turi dodani še drugi možni pristopi na isti cilj, kar je posebna vrednost tega izida in morda vabilo za nadaljnje obiske. Knjigo odlikuje tudi prenovljena, še bogatejša grafična podoba. Vodnik za vse, ki želijo prekrizariti Slovenijo na enega najzanimivejših načinov — peš!

Vodnik je izšel s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Format: 130 mm x 210 mm; 192 strani, integralna šivana vezava, polokrogel hrbet.

CENA: V času od 15. 2. 2020 do 15. 3. 2020 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 11,95 €* (redna cena: 23,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

-50 %

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

JEZERSKO 1 : 25 000

Planinski zemljevid Jezersko 1 : 25 000 je nov zemljevid Planinske zveze Slovenije, ki je nastal s sodelovanjem Občine Jezersko.

Zemljevid obsega območje med Planino Spodnja Dolga njiva pod Košuto, vasjo Korte/Tröger in Pristovškim Storžičem na severu, Rinkami in Belo/Bad Vellachom na vzhodu, Bivakom pod skuto in Storžičem na jugu ter Storžičem in Planino spodnja Dolga njiva na zahodu. Na zadnji strani zemljevida je predstavljena Občina Jezersko z opisi sprehajalnih poti in s priložnim zemljevidom središča vasi.

Format: 110 x 230 mm

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
120. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJI SODELAVEC:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4700 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročeni prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Viharnik, ki še vedno stoji - tako kot *Planinski vestnik*
Foto: Oton Naglost

Uredništvo *Planinskega vestnika* skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Ob častitljivem jubileju

Ko je pred 125 leti prvi urednik *Planinskega vestnika* Anton Mikuš pripravil prvo številko glasila Slovenskega planinskega društva, ki je izšla en mesec pozneje, kot so načrtovali, si gotovo ni predstavljal, da bo to skromno glasilo, ki mu danes tudi zaradi bleščeče zunanje podobe rečemo revija, preživelo toliko let. Celih 125. Po podatkih, ki jih imamo iz Narodne in univerzitetne knjižnice, to pomeni, da je *Planinski vestnik* najstarejša slovenska revija, ki še izhaja. Pred njim je izhajalo nekaj teoloških tiskov (*Lipica*, *Koledar Družbe sv. Mohorja* in *Cerkveni glasbenik*), vendar se je njihovo izhajanje občasno prekinilo tudi za več desetletij. V kakšnih časih je deloval urednik Anton Mikuš in kako je pripravil prvo številko? Ceste so bile lahko zaradi snega neprevozne, priprava na tisk in tisk s svinčnimi črkami zelo zamudna in zapletena, tudi risanje okrasnih vinjet in umetelnih verzalk, s katerimi so polepšali skromno grafično podobo, je zahtevalo dodatna čas in trud. Tisk fotografij je bil zelo drag, v celem prvem letniku so bile objavljene samo štiri. Vsekakor lahko zgolj ugibam, kako je potekal celoten proces priprave in izdaje Mikuševe številke, čeprav je bila po obsegu s šestnajstimi stranmi prav skromna, zagotovo pa mu kot uredniku ni bilo lahko. Članke je prejemal po navadni pošti ter jih prepisoval in sproti popravil na roke, kar pa je, kot sem se lahko prepričal tudi sam, potekalo še do novega tisočletja (!). In skoraj bi pozabil omeniti pripravo vsebine.

Nedvomno ima vsak od sedmih urednikov pred menoj zasluge za to, da je *Planinski vestnik* uspešno preživel toliko časa, in to ne glede na leta urednikovanja, kajti s tem je vzdrževal kontinuiteto. Gotovo so se vsi trudili po najboljših močeh, saj *Vestnik* ni izhajal le v času prve svetovne vojne - tik po njej je izšla prehodna številka, med drugo vojno pa so bile izdaje skromnejše, a so vseeno bile. Ovir na poti izhajanja revije nikoli ni manjkalo, spomnimo se na vrsto kriz, od šestojanuarske diktature, prevzema Skale v vodstvu SPD in množice finančnih težav po drugi vojni, da ne naštevam vseh podrobnosti. Danes uredniško delujemo na popolnoma drugačnih obratih kot nekdanj. Resda moramo tu pa tam kakšen arhivski članek tudi prepisati, a to je res redko, sicer pa vse poteka po elektronski pošti, od pošiljanja gradiva do dogovarjanja z avtorji, uredniki in drugimi sodelujočimi, kar pomeni, da se ni treba za vsak pogovor srečati ali čakati na pismo v nabiralniku. Tudi fotografije, ki zasedajo veliko prostora na diskih, danes pridejo k nam v nekaj sekundah ali minutah, kar je res zanemarljivo.

Če sem moral pred kakšnim letom še osebno hoditi v tiskarno pregledovat ozalid, to je zadnji odtis besedila pred tiskom, mi danes ni treba več, saj je tiskarna proces tako poenostavila, da vse poteka digitalno. Vsako stran, ki gre v tisk, potrdim, popravke označim in vse gre zelo preprosto.

Če sta torej potek priprave in izida *Vestnika* tako različna, pa je ostalo nekaj enako kot pred 125 leti. Zavedanje, da imamo naše gore, na katere smo ponosni. Gore so nas združevale v preteklosti, nas združujejo danes in upam, da nas bodo tudi v prihodnje. Na to smo lahko Slovenci ponosni in pri tem nam je zagotovo pomagala tudi ta revija. Če pomislimo, s kakšno srčnostjo so se naši predniki dobesedno 'bojevali' za gore, za njihova slovenska imena in pozneje za prvenstvene plezalne smeri - jim tega ne smemo nikoli pozabiti.

V uredništvu se vseh teh dejstev zavedamo. Hvaležni in ponosni smo, ker imamo možnost, da sodelujemo pri delu in s tem malce prispevamo tudi k skupni, slovenski stvari. Vesel sem, da lahko urejam najstarejšo revijo in imam podporo pri svojem delu, *Vestniku* pa želim, da bi nekoč z našimi nasledniki dočakal tudi praznovanje 200-letnice!

Vladimir Habjan

Planinski-vestnik

LETO 1939
ŠTEV. 1

1 **UVODNIK** **Ob častitljivem jubileju**

Vladimir Habjan

4 **125 LET PLANINSKEGA VESTNIKA** **Pot, dolga stoletje in četrt**

Dušan Škodič

8 **GREGA LAČEN (1976–2020)** **Gajsten Črnjan**

Marta Krejan Čokl

10 **Sonce s Pece**

Marijan Lačen

14 **Prijatelj za vedno**

Andrej Gradišnik

16 **Od Himalaje do tišine**

Tadej Golob

18 **Greganu**

Tomaž Jakofčič

20 **Čez goro k Očetu**

Jurij Gorjanc

DOŽIVETJA V GORAH 22 **Kaj sem jedel na turah**

Franci Vrankar

INTERJUJU 28 **Lidija Honzak**

Damjan Slabe

Z NAMI NA POT 34 **Dolgo, naporno in samotno**

Mitja Peternel

ZGODOVINA 43 **Pri nas spoštovan, pri ÖAU ne**

Martin Fürnkranz

TERENSKI INTERJUJ
46 **Neža Erznožnik**

Andreja Erdlen

BOSANSKO-HERCEGOVSKE PLANINE
49 **Trije dnevi po Bjelašnici
in Igmanu**

Drago Lipič

KJE JE TISTA ODPRAVA ...
52 **Pozni spomin na JAHO 68**

Kazimir Drašlar - Mikec

PLANINČKOV KOTIČEK
60 **Živalska (ne)sreča
na Veliki planini**

Kristina Menih

SPOMINI
63 **Strmine življenja**

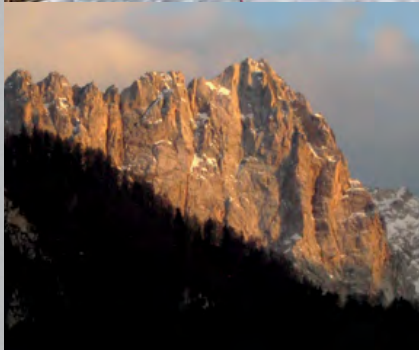
Magda Šalamon

MINIATURA
66 **Prikazen iz pravljice**

Marko Tonkli

HIMALAJSKI TREKING
68 **Nepal te začara!**

Mihaela Rus

PLANINSKA ORGANIZACIJA
72 **Tone Škarja – častni član PZS**

Zdenka Mihelič

NARAVA
74 **Spomin iz otroštva**

Ivan Premrl

76 NOVICE IZ VERTIKALE

78 PISMA BRALCEV

78 PLANINSKA ORGANIZACIJA

79 FILM

80 U SPOMIN

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

**PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ
KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA
NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV
NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.**

**SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUF OV DOM
LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN**

**ABANKA CELJE,
TRR: 0510 0801 6743 162.**

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**POŠLJITE SPOROČILO
SMS S KLJUČNO BESEDO GRS5
NA ŠTEVILKO 1919 IN PRISPEVALI
BOSTE 5 € ZA GRADNJO NOVIH
PROSTOROV DGRS KAMNIK.**

